



Hans Nielsen Hauge – Kirkehistorie

En av de siste bøkene som Hans Nielsen Hauge skrev, og utgav, for han døde var «Utdog af Kirkehistorien». Den kom ut i 1822 og ble sluttført under to år før hans død den 29. mars 1824. Boka er trykt hos Chr. Grøndahl i Christiania og kom bare i ett opplag, og er på 264 sider.

«Utdog af Kirkehistorien» har på en måte en særstilling i Hauges store bokproduksjon, fordi den ikke direkte kan kalles en oppbyggelsesbok. De tidligere bøker har mer eller mindre hatt sterk åndelig, undervisende og vekkende karakter. Selv mener han likevel at kirkehistorie må regnes som oppbyggelseslitteratur. Bokens mål er å gi kristen og kirkehistorisk opplysning til lekfolket og sine egne trosvenner. For Hauge var også kirkehistorie eller vekkelshistorie, Guds tale til menneskene og som forteller om Guds ledelse i menneskers liv.

Hauge hadde i lengere tid ønsket å utgi et bidrag til den kristne historie, og arbeidet med et slikt skrift kan ha blitt påtenkt før hans siste lange arrest i 1804. Det er ingen tvil om at det er et imponerende arbeid som han har utført. Hauges utdannelse var bare datidens «barneskole» slik den var innrettet i slutten av det attende århundre. Da boka ble trykt var også Hauge syk, og han skriver i fortalen at han hadde vanskeligheter med ettersyn av renskrivning og korrekturelesning.

Her følger noe av Hauges fortale fra sin bok, som vi i dag kan kalle: «Utdrag av kirkehistorien»:

«Historie er nyttig og interessant lesning for alle tenkende mennesker. Av denne kan vi lære mye om å kjenne menneskene i tidenes gang. Hvis ikke vår far Adam og hans etterkommere hadde fortalt og berettet om verdens skapelse, syndefallet, Noa og Moses, fra slekt til slekt, ville vi vært helt uvitende om alle disse særdeles spesielle begivenheter. Kirkehistorien som forteller oss om både tiltakende og avtakende gudsdyrkelse, er viktig for mennesker som tror å ha en udødelig sjel. De som søker frelse, kan i historien se hvordan lyset og mørket har kjempet. I tillegg lærer vi å se at store hyklere under religionens maske, har turet frem i redselsfull ondskap. Men vi ser også at sannheten fra det høye har trengt igjennom skrupelighetens mørke skyer, og fordrevet dem ved den allmegetige sol, Jesu Kristi kraft.

Vi kan av kirkehistorien lære oss selv å kjenne, og vokte oss for forførelser, som så mange før oss er henfallet til, og forført ved.

Jeg har i flere år ønsket at det ble for-

fattet et utdrag av kirkehistorien til almann kunnskap av de lærde menn. Disse har også nødvendige kunnskaper, og jeg har fremlagt og talt med en del om dette ønsket.

Men de har beklaget at om de så gjerne ville, så har de ikke hatt tid på grunn av sine mange embets-gjeringer.

Iblant de lærde i Norge tror jeg kirkehistorie er alminnelig kjent, men blant lekfolket vet jeg det er få som kjenner den. Kanskje noen mener at et utdrag av kirkehistorien er unødvendig. Jeg har ikke hørt at det har vært sagt, men det er jo utgitt flere slike tidligere. Jeg kjenner disse bøker, men synes de har mange ord som jeg er sikker på at en lekmann ikke forstår. Er ordene uforståelige, så mistes hele meningen og innholdet. Jeg er av den formening at det som mest kunne interessere den enfoldige, mangler i de tidligere utgitte historier. Bøkene har mange både religiøse og interessante historier, og en vakker tone, men likevel mye som er kirkehistorien uvedkommende, og som ikke passer for lekfolket.

At jeg som lekmann har påtatt meg dette møysommelige arbeid, ber jeg leseren om ikke å anse i ond, egenrådig eller stolt hensikt. De feil og mangler som her kan finnes, må jeg be om at oversees med et kjærlig øye. Tenk heller på at dette arbeidet er gjort for mine mindre opplyste brødres skyld.

Jeg har tillatt meg å innføre noen stykker i historien som noen kanskje vil anse kan tjene til lettsinn. Likevel tror jeg det kan vekke leselyst og siden være en advarsel for leseren. Ja, jeg ønsker at leseren må prøve sitt hjerte for å unngå det onde, og heller etterligne de store menn, som har lidd i kjærlighet til sin Gud og sin Frelser.»

(Kilder: Bl.a. «Hans Nielsen Hauges skrifter» av Hans Ording fra 1954 og «Utdog af Kirkehistorien», samlet og utgivet af Hans Nielsen Hauge, Christiania 1822. Med artikkelforfatters gjengivelse til tidsmessig språk).

PETER TORE GABRIELSEN,
Sanger og
forkynner



BLI MED PÅ BIBELFERIE I ISRAEL

Vertskap:
**Alfhild og Steinar Harila
og Tony Jessen**



**DIREKTE FLY
FRA NORGE TIL ISRAEL
6-20 MARS 2019
BIBELFERIE I BIBELENS LAND
- EILAT -**



PROGRAM:

TORSdag 7. MARS JERUSALEM UTFLUKT: JERUSALEM: 250 nis, 70 \$, (Kr 580)

Omvising i Jerusalem

TIRSDAG 12. MARS EILAT BÅTTUR PÅ RØDEHAVET: 250 nis, 70 \$, (Kr 580)
Inkluderer: 3-4 timer med seiling på Rødehavet, bar bjuice-lunch, og snorkle.

ONSDAG 13. MARS: EILAT UNDERVANNSSOBSERVATORIET, AKVARIET: 200 nis, 55 \$, (Kr 460)
LØRDAG 16. MARS: PETRA: 320 \$ (Kr 2700) (inkluderer grensen skatt). Du blir hentet på hotellet kl 07:30 og krysser grensen Yitzhak Rabin. Tur til Aqaba, en kort tur med hest. En guidet tur i Petra, ledsaget av politi og en lokal engelsktalende guide. Middag og retur til grensen. Tilbake til hotellet kl 19:30.

MANDAG 18. MARS: EILAT TIMNA PARK: 250 nis, 70 \$, (Kr 580) Tur til Timna naturparken. Vi besøker også Tabernalet.

BIBELUNDERVISNING: På hotellet blir det daglig Bibelundervisning og kvelds-samlinger.

BESTILLING:

Utflyktene skal betales til turlerere eller til Kinneret Tours i Israel, i Dollar eller i Shekel. For Israel pakken betales kr 3.000,-. Dette skal du betale når du registrerer dag til reisen. Resten kr: 5.850,- betales ca 1 og 1/2 måned før turen.

Enkeltrom tillegg: Kr 6330,-
Reisen skal betales til Stiftelsen Hjelp til Russland, konto. 3000.33.62538 merket Israeli-tur.NBI

Når du betalar inn noe for turen, vennligst skriv fullt navn. Da vet vi hvem som sender pengene. Ved å delta på våre turer til Israel, støtter du stiftelsens virksomhet.

ISRAEL PAKKEN

Pris for turen er: **kr. 18.850,-** inkluderer alle forflytninger i Israel halvpenjon på hoteller og tips.
REISEFORSIKRING: Du må selv sørge for egen reiseforsikring.
UTFLYKTER: kan kjøpes separat. Vi må være minst 20 personer for en slik rundtur. Vennligst informer reiseleder eller turoperatør om du/dere ønsker å delta på turen senest måned før turen.

FLY: Vi skal fly med flyselskapet Norwegian
DY1996 06MAR OSLTIV 09:15:10 / DY1997 20MARTLVSO 16:10 20:40

BESTILL TUR NÅ:

HENVENDELSER OG PÅMELDING:

STEINAR HARILA

Tlf: 92 26 70 31 / E-post: sharila@online.no



Ansvarlig turoperatør

Kinneret Tours Finland
susanna.kangas@kinnerettours.fi

+358 68375100

www.kinnerettours.fi